

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-२ (SEM-4)	प्रश्नपत्रम् – ५	गुणाः – ७०
विषयः – साहित्यम्	CC-247	समयः – ३ तः ६
दिनाङ्कः – २२/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – दशरूपकम्	

	प्रथमान्वितिः - १	
प्रश्नः - १	अधोलिखितेषु श्लोकेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) पूर्वरङ्गं विधायादौ सूत्रधारे विनिर्गते । प्रविश्य तद्वदपरः काव्यमास्थापयेन्नटः ॥ (२) भारती संस्कृतप्रायो वाग्व्यापारो नटाश्रयः । भेदैः प्ररोचनायुक्तैर्वीथीप्रहसनामुखैः ॥ (३) भूयसा भारती वृत्तिरेकाङ्कं वस्तुकल्पितम् । मुखनिर्वहणे साङ्गे लास्याङ्गानि दशापि च ॥	
प्रश्नः - २	ग्रन्थोक्तदिशा “प्रकरणम्” विवेचयत । अथवा ग्रन्थोक्तदिशा प्रहसनम् विवेचयत ।	०८
प्रश्नः - ३	टिप्पणीद्वयं लेख्यम् ।	०४
	(१) पूर्वरङ्गम्, (२) प्ररोचना, (३) कथोद्धातः, (४) प्रवृत्तकम्	
प्रश्नः - ४	पञ्चानाम् एकैकवाक्येन उत्तरं दीयताम् ।	०५
	(१) भारतीवृत्तैः कति भेदाः ? (२) किं नाम प्ररोचना ? (३) कति वीथ्यङ्गानि ? (४) किं नाम नलिका ? (५) किं नाम मृदवम् ? (६) भाणे कति अङ्काः भवन्ति ? (७) कति लास्याङ्गानि ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ५	अधोलिखितेषु श्लोकेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) डिमे वस्तु प्रसिद्धं स्याद्वृत्तयः कौशिकिं विना । नेतारो देवगन्धर्व-यक्षरक्षोमहोरगाः ॥ (२) भूतप्रेतपिशाचाद्या षोडशात्यन्तमुद्धताः । रसैरहास्यशृङ्गारैः षड्भिर्दीप्तैः समन्वितः ॥ (३) ख्यातं देवासुरं वस्तु निर्विमर्शास्तु । वृत्तयो मन्दकौशिक्यो नेतारो देवदानवाः ॥	
प्रश्नः - ६	ग्रन्थोक्तदिशा वीथीम् विवेचयत ।	०८

	अथवा ग्रन्थोक्तदिशा ईहामृगम् विवेचयत ।	
प्रश्न: -७	एका टिप्पणी लेख्या	०२
	(१) किं नाम विभावः ? (२) किं नाम भावः ?	
प्रश्न: -८	द्वौ प्रश्नौ ।	०२
	(१) किं नाम मतिः ? (२) किं नाम अवहित्था ? (३) सत्वात् के भावाः ?	
	तृतीयान्विति: - ३	
प्रश्न: -९	अधोलिखितेषु श्लोकेषु द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) विरुद्धैरविरुद्धैर्वा भावैर्विच्छिद्यते न यः । आत्मभावं नयत्यन्यान् स स्थायीलवणाकरः ॥ (२) रत्युत्साहजुगुप्साः क्रोधो हासः स्मयो भयं शोकः । शममपि केचित्प्राहुः पुष्टिनाट्येषु नटस्य ॥ (३) रम्यदेशकलाकालवेषभोगादिसेवनैः । प्रमोदात्मा रतिः सैव यूनोरन्योन्यरक्तयोः ॥	
प्रश्न: -१०	“अयोगो विप्रयोगश्च सम्भोगश्चेति स त्रिधा” इमां कारिकां ग्रन्थोक्तदिशा विवेचयत । अथवा स्थायीभावान् ग्रन्थोक्तदिश विवेचयत ।	०८
प्रश्न: -११	टिप्पणीद्वयं लेख्यम्	०४
	(१) प्रवयमानः (२) रौद्रः (३) वीररसस्य प्रकाराः (४) बीभत्सः	
प्रश्न: -१२	पञ्चानाम् एकैकवाक्येन उत्तरं दीयताम् ।	०५
	(१) शृङ्गारस्य कति भेदाः ? (२) वीररसस्य कति भेदाः ? (३) हास्यरसस्य कति भेदाः ? (४) करुणरसस्य कति भेदाः ? (५) शान्तरसस्य कति भेदाः ? (६) कति व्यभिचारिभावाः ? (७) अयोगस्य कति अवस्थाः ?	